

1888-10-01

þÿ — ° ± Ä ¬ Ñ Ä ± Ñ ¹ Â Ä · Â š í À Á ¿ Å

þÿ • Á µ Å ½ · Ä ¹ ² ð Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± C o o p 2 0 0 2

Library of Neapolis Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/7975>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Γενικά
 Φορολογία
 αρχαιότητες
 Ραφός ✓
 Διαίωσση
 Αδυναμία
 Henry Bulwer
 Νομωδ Συμβασιτε
 Κ. Γαϊκάκης

κουρ
 χειρουργία
 εγχειρήματα
 βωμηνάνα

ΕΚΑΤΑΛΑΧΗ
 ΤΗΣ
 ΚΥΠΡΟΥ.
 Υπό τον ανώτερον τίτλον η Υψηλότης
 σταβα «Ν. Ημέρα» της 17/29 Σεπτ.
 γράφει τα εξής:
 «Εν τῷ κ. Χρόνῳ, ἀπομαρτυροῦν τὸ ἔθνος
 περὶ Κύπρου ἀθροῦν. «Τὸ πρῶτον ἰσχυροῦ
 τρου δὲν ἐκλύουσι Κωρθεὶς τὸ ἀνάστατον
 Ἀγγλων, καίτοι ὑπάρχουσι ἄλλα, ἢ ἀρκούν
 ἂν ἔπρεπε νὰ διαφεύγουν ὅλας τῆς παροῦ
 ζῆν. Ἀπεκτῆσαμεν τὴν νῆσον ἐν ἔτει 1878

ὡς στρατιωτικὸν σταθμὸν, ἐπὶ τινὰ δὲ χρό-
 νον πάντες ἐραίνοντο κατευχριστημένοι ἐκ τῆς
 νέας κτήσεως. Συνερωπήσαμεν ὅ ἀποτεινόμεν
 εἰς τὸν Σουλτάνον ποσὸν, ὅπερ ἐφωράθη λίαν
 ὑπέρογκον, ἐξῆκολουθοῦμεν δ' ἀπὸ δέκα ἐτῶν
 καταβάλλοντες τακτικῶς τὸ ποσὸν τοῦτο. Μέ-
 χρι τοῦδε μικρὸν ἐχρησίμευσεν ἡ κατοχὴ, ἐ-
 πειδὴ ὁμοίως κατὰ μέτρον ὄρον καταβάλλομεν
 ὑπὲρ αὐτῆς ἀνὰ πᾶν ἔτος περὶ τὰς τριάκοντα
 χιλιάδας λιρῶν, θέον νὰ ὑποτεθῆ ὅτι τὰ ὑ-
 κουργεῖα, ἅτινα διεδέχθησαν ἄλληλα ἀπὸ τοῦ
 1878, κρίνουσι τὴν κτήσιν ἀνταξίαν τῆς θυ-
 σίας. Ἡ θέσις τῆς Κύπρου ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς
 παγκοσμίου ἡμερώσεως δὲν εἶνε ἀνεπιφανής.
 Κειμένη εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἐνώσεως τῶν τρι-
 ῶν μεγάλων πολιτισμῶν τοῦ ἀρχαίου κόσμου,
 τοῦ τῆς Ἑλλάδος, τοῦ τῆς Αἰγύπτου καὶ τοῦ
 τῆς Ἀσίας, σώζουσα δ' ἀναρίθμητα ἴχνη καὶ
 λείψανα τοῦ κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς, κλασι-
 κοὺς καὶ μεσαιωνικοὺς χρόνους βίου, ἡ νῆσος
 παρέχει εὐρὸν στάδιον εἰς ἀρχαιολογικὰς ἐρεῦ-
 νας, ὧν ἐπελήφθη ἤδη ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβου-
 λία. Αἱ ἀνασκαφαὶ, ἃς ἐπεχείρησαν ἑταῖροι τῆς
 Βρετανικῆς Σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς Θέ-
 σεως, ἐνθα ἔκειτο ὁ ναὸς τῆς Παφίας Ἀ-
 φροδίτης, ἤγαγον εἰς φῶς ἐρείπια ἀρκούντα,
 ὅπως ὀρισθῆ εἰς τὰ καθόλου ὁ ρυθμὸς τῆς

οικοδομῆς. Ἐπιγραφαὶ εὐρέθησαν περὶ τὰς
150, εὐρέθησαν δὲ καὶ τινὰ καλλιτεχνήματα,
ἐν οἷς μαρμαρίνη κεφαλὴ παιδὸς ἀριστῆς, ἐλ-
ληνικῆς τέχνης. Ἐν γένει τὰ πλείστα τῶν
ἀνασκαφῶν ὑπῆρξαν τοσοῦτον ἐνθαρρυντικά,
ὥστε χώρα πλουσία οἷα ἡ Ἀγγλία δὲν θά
ἐπιτρέψῃ νὰ διακοπῶσιν ἕνεκεν ἐλλείψεως
χρημάτων. Καὶ ταῦτα μὲν ἐνδιαφέρουσι τοὺς
εὐπόρους ἑραστὰς τῆς ἀρχαίας τέχνης. Ἀλλὰ
καὶ ἐξ ἄλλης ἀπόψεως τὰ πράγματα τῆς Κύ-
πρου εἶνε ἀξία τῆς προσοχῆς τῶν Ἀγγλων
φορολογουμένων. Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις
τῆς νήσου εἶναι, τὸ γε νῦν ἔχον, ἥκιστα εὐά-
ριστος. Ὅτι ἀφορᾷ τὰ ἐπὶ τόπου ἔσοδα καὶ
τὰ ἔξοδα, οὐ μόνον ὑπάρχει ἰσοζύγιον, ἀλλ'
ἀπομένει καὶ σπουδαῖον περίσσευμα. Ἐν συν-
όλῳ, κατὰ τὴν δεκαετῆ ἀγγλικὴν διαχείρισιν,
εἰσπράχθησαν λ. στ. 1,672,426, ἔδαπανή-
θησαν δὲ 1,127,579. Ἀπελείφθη λοιπὸν πε-
ρίσσευμα ἐκ λ. στ. 544,847. Ἀλλ' ὁ φόρος
τῆς ὑποτελείας ἀπορροφᾷ 92,000. λ. στ. κατ'
ἔτος, ἵνα δ' ἐπαρκέσῃ εἰς τὸ βάρος τοῦτο ἡ
νήσος, ἐδέησε νὰ προσέλθῃ ἀρωγὸς ἡ ἀγγλι-
κὴ κυβέρνησις, καταβαλοῦσα ἐν ὄλῳ λ. στ.
294,000. Προστιθεμένου τοῦ ποσοῦ τούτου,
αἱ ὄλκται πρόσοδοι τῆς νήσου ἐν μιᾷ δεκαε-
τίᾳ ἀνέρχονται εἰς 1,966,426. Κατὰ τὸ αὐ-
τὸ διάστημα ἔδαπανήθησαν, ἐπὶ τόπου 1,127,
579 καὶ εἰς φόρον τῆ Πύλης 893,750, ἥτοι
ἐν ὄλῳ 2,021,329. Ἀπέμεινε λοιπὸν ἔλ-
λαμμα ἐκ 54,903 λ. στ. Τὸ εὐκρινὲς συμ-
πέρασμα εἶνε ὅτι, ἐὰν αἱ πρόσοδοι τῆς νήσου
κατέλιπον ἐν μιᾷ δεκαετίᾳ περίσσευμα ἐκ
544,000 λ. στ. ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας ἀ-
περόφησεν 893,000, ἐξ ὧν 294,000, κα-
τέβαλε τὸ ἀγγλικὸν ταμεῖον. Ἐν ἄλλαις λέ-
ξεσιν ἡ Κύπρος ἠγόρασεν ἀπὸ 600 χιλ. λιρ.
τὸ προνόμιον τοῦ κυβερνάσθαι ἐπὶ δέκα ἔτη
ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας. Ἐφέτος τὰ εἰς 31,466 λ.
στ. ὀρισθὲν περιθώριμα ἐλάττωσθαι τοῦ μέσου
ὄρου, διότι ἡ Κύπρος ὑπέφερε δεινῶς ἐξ ἀ-
νομβρίας, ἥτις ἐν τισὶ μὲν διαμερίσμασι κα-
τέστησεν ἀναγκαῖα ἑκακτα μέτρα ἀνακου-
φίσεως, ἀλλὰ τοῦ δὲ ἐπὶ τῆς ἀξίον τῶν
ἀγροτικῶν ἐργλημάτων, συνεπερχοῦσαν ἀξίη-
σιν τῶν ἐστὶν οἰκονομικῶν καὶ δικαστικῶν δαπανῶν.

Ὁ ἀρμοστής Σίρ Βούλουερ ἐκρίνεν ἀπαράτη-
τον νὰ καταβάλῃ ἡ Ἀγγλία 85 μυριάδας λι-
ρῶν, ἵνα ἐπιτευχθῇ ἰσοῦγιον καὶ ἐξοφληθῇ ὁ
φάρος τῆς ὑποτελείας. Ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον

τῶν οἰκονομικῶν, παρὰ τὴν σύστασιν τοῦ ὑ-
πουργείου τῶν ἀποικιῶν, ἠρνήθη νὰ διαθέσῃ
πλείονας τῶν τριμυρίων λιρῶν, ἐξέφρασε δὲ
τὴν ἐλπίδα ὅτι «δι' ἐπιμελεστάτης διαχειρίσε-
ως τῶν πόρων τῆς νῆσου, διὰ προσκίρου
χρησιμοποίησεως τῶν παρακαταθηκῶν καὶ
δι' ἄλλων συνδυασμῶν, ἐπὶ πᾶσι δὲ δι' ἐν-
σταλοῦς περιστολῆς τῶν δαπανῶν, καὶ ἰδίᾳ
δὲ δι' ἐλαττώσεως τῶν υπερβαίνοντων ποσόν
τι μισθῶν», θὰ ἀποκαταστῇ τὸ ἰσοῦγιον. Ὁ
λόγος Κνούτσορδ ἀπεκρίθη ὅτι καταβάλ-
λεται μὲν πᾶσα προσπάθεια πρὸς περιστολὴν
τῶν δαπανῶν, ὅτι ὅμως ἡ ἐλάττωσις τῶν
μισθῶν κείται ἐκτὸς συζητήσεως, τοῦτο δὲ
χάριν τῆς δημοσίας πίστεως, «διότι πολλοὶ
τῶν ὑπαλλήλων κατέλιπον ἑτέρους κλάδους
τῆς ὑπηρεσίας, ἵνα ὑπηρετήσωσιν ἐν Κύπρῳ».
Τὸ ἐπιχείρημα ἐφαίνετο ἀκαταμάχητον· ἀλλ'
ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀνταπήν-
τησεν ἀλλοκότως ὅτι, «ἐάν ἡ πρόσκαιρος ἐ-
λάττωσις τοῦ μισθοῦ ἐκληρῆθῇ ὡς φορολογία,
εἰς τὴν τυχαίαν ταύτην περιπέτειαν ὑπόκεινται
πάντες οἱ ὑπάλληλοι, ἐν Κύπρῳ ἢ ἀλλοῦ».
Ἐν ἄλλαις λέξεσι τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονο-
μικῶν φρονεῖ ὅτι οὐδὲν ἔχει τὸ ἄδικον ἢ αὐ-
θαίρετος ἐλάττωσις μισθῶν προσυμπεφωνημέ-
νων, τον κατάφωρον δὲ τοῦτον σφετερισμὸν
δὲν θεωρεῖ ὡς ἀθέτησιν τῶν ἔρων τῆς δημο-
σίας ἠθικῆς, διότι πρόκειται περὶ φορολογί-
ας! Ἀφοῦ οὕτω κρίνει Ὁ ἄγγλος ὑπουργὸς,
οὐδὲν ἄπορον, ἐάν τὰ αἰρετὰ μέλη τοῦ Νομο-
θετικοῦ Συμβουλίου τῆς Κύπρου προσεπάθησαν
νὰ ἐλαττώσωσι τοὺς μισθοὺς πάντων τῶν Ἀγ-
γλῶν ὑπαλλήλων. Ὁ ἀρμοστής ἐξανέστη τό-
τε· ἀλλ' ἐάν γίνωσι δεκταὶ αἱ θεωρίαι τοῦ ὑ-
πουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ἡ διαγωγή τῶν
Κυπρίων ἦν, οὐ μόνον νόμιμος, ἀλλὰ καὶ εἰς

ἄκρον πατριωτικῆ. Κατ' οὐσίαν πιστεύεται ὅτι αἱ δαπάναι τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἐν Κύπρῳ εἶναι δεκτικαὶ σπουδαίας ἐλαττώσεως, ἐν διακοινώσει δ' ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1888 ὁ λόρδος Κνούτσοφφὸς ἀγγέλλει ὅτι, κατὰ τὴν προαχθῆ χηραὶαν τῆς θέσεως, ὁ μισθὸς τοῦ ἀρμοστοῦ θὰ ἐλαττωθῆ ἀπὸ 4000 λ. εἰς 2000, ὁ δὲ τοῦ γραμματέως τῆς ἐπικρατείας ἀπὸ 1200 εἰς 800, θὰ ἐφαρμοσθῆ δ' ἐν πᾶσι ταῖς κλάδοις τῆς ὑπηρεσίας αὐστηροτάτη οἰκονομία. Τοῦτο εἶνε βεβαίως ἀναγκαιότατον συζητέον ἔμῳς ἐὰν ἐπιεικῶς πολιτευόμεθα πρὸς τοὺς Κυπρίους, ἐπιβάλλοντες αὐτοῖς τὸ μέγιστον μέρος τοῦ καταθλιπτικωτάτου φόρου τῆς ὑποτελείας. Οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι ἡ Κύπρος ὠφελήθη μεγάλως τεθεῖσα ὑπὸ ἀγγλικῆν διαχείρισιν. Παρέσχομεν αὐτῇ ὡς ὡμολόγησεν ὁ Κ. Χαϊκάλης, τὸ ἀνεκτίμητον πλεονέκτημα ἀδιαφθόρου καὶ ἀμερολήπτου δικαιοσύνης, ἀπηλλάξαμεν δ' αὐτὴν τῆς μάστιγος τῶν ἀκρίδων. Ἀλλὰ τὸ ἀντίτιμον ἀπέτισαν οἱ Κύπριοι ἀδρῶς. Κατέβαλον ἡμῖν ἑκατομμύριον λιβῶν ἐντὸς δέκα ἐτῶν, ἐὰν δ' ὑπερισχύσῃ ἡ γνώμη τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, θὰ καταβάλωσιν ἔτι πλείονα ἐν τῷ μέλλοντι. Καὶ ὁμῶς ἐὰν παράσχωμεν πίστιν εἰς τὸν κ. Χαϊκάλην, αἱ πρὸ δεκαετίας εὐέλπιδες προσδοκίαι βιομηχανικῆς καὶ γεωργικῆς ἀναπτύξεως δὲν ἐπληρώθησαν, οὐδ' εἶναι πιθανὸν νὰ πληρωθῶσιν, ἐφ' ὅσον ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας ἀπορροφᾷ τὸ καθαρώτερον μέρος τῶν προσόδων καὶ τὸ θησαυροφυλάκιον πρέφει ἰδιαίτεράς θεωρίας περὶ φορολογικῶν περιπετειῶν. Τὸ ἐνεστὸς σύστημα, καθ' ὃ τὸ ἐξ Ἀγγλίας βοήθημα ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ταλαντευομένων ἀναγκῶν τῆς ἐπιτοκίης διαχείρισεως, δὲν εἶναι εὐχάριστον. Ἐὰν εἶναι δίκαιον νὰ φέρῃ ἡ χώρα αὕτη ἐν μέρος τοῦ ἀπαχθοῦς φόρου τῆς ὑποτελείας, τὸ ποσοστὸν καλὸν εἶναι νὰ ὀρισθῆ ἀναλλοιώτως καὶ ἐν

ἐλευθερίῳ πνεύματι. Τὴν Κύπρον κατέχομεν
χάρῃ ἰθίων ἡμῶν σκοπῶν, πρὸς τοὺς σκοποὺς
δὲ τούτους θέοι νὰ ᾧσιν ἀνάλογοι αἱ Οὐσίαι.
Ἐὰν ἐπὶ ἤρχετο διαρκὴς τις συμφωνία, τὰ πε-
ρισσεύματα, ἅτινα θὰ ἐπετυγχάνοντο δι' ἀγα-
θῆς διαχειρίσεως, θὰ διετίθεντο πρὸς ἐλάττω-
σιν φόρων, ἢ ἀνάπτυξιν τῶν βιομηχανικῶν
καὶ γεωργικῶν πόρων τῆς νήσου, ἐνῶ νῦν
χρησιμεύουσιν εἰς ἐλάττωσιν τοῦ βοηθήματος,
ὡφελούντα μόνον τὸ ἀγγλικὸν Θησαυροφυλά-
κιον. Ἰπὸ τοὺς ἐνεστῶτας ὄρους, τηροῦμεν
μὲν τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀπονέμομεν ἀμερόλη-
πτον δικαιοσύνην, δὲν θυνάμεθα ἕμωσ ν' ἀπο-
δώσωμεν εἰς τὴν νῆσον τὴν ἀρχαίαν εὐημερί-
αν καὶ εὐφορίαν».